

۱۰۰ مصاحبه
درباره چگونگی
کاربری کودکان پیش از دبستان
از فن آوری‌های ارتباطی جدید
(تبلت، ایکس باکس، تلفن همراه، ماهواره و رایانه)

دکتر مرتضی منطقی
استاد دانشگاه خوارزمی

جلد دوم

معاونت پرورشی آموزش و پرورش

مرداد ماه ۱۳۹۶

۱۰۰ مصاحبه درباره چگونگی کاربری کودکان پیش از دبستان از فن آوری های
ارتباطی جدید (تبلت، ایکس باکس، تلفن همراه، ماهواره و رایانه)

دکتر مرتضی منطقی مرداد ماه ۱۳۹۶

جلد دوم

۱۰۰ مصاحبه
درباره چگونگی
کاربری کودکان پیش از دبستان
از فن آوری‌های ارتباطی جدید
(تبلت، ایکس باکس، تلفن همراه، ماهواره و رایانه)

معاونت پرورشی آموزش و پرورش

دکتر مرتضی منطقی

مرداد ماه ۱۳۹۶

جلد دوم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۷	ابعاد فرهنگی
۹	۰۶۱ من از صبح تا شب با تبلت بازی می کنم
۹	مصاحبه با ریحانه، ۵ ساله
۱۵	۰۶۲ داتلود مستقل بازی از اینترنت
۱۵	مصاحبه با فاطمه، ۴ ساله
	۰۶۳ سلنا (۳ ساله) با گوشی و کامپیوتر بازی می کنه، کارتون ماموآره رو می بینه، با موزیک
۱۷	اون می رقصه، توی گالری عکس گوشی هم می ره و عکس می بینه
۱۷	مصاحبه با سلنا، ۳ ساله
	۰۶۴ جایگزینی خودبه خودی فن آوری های ارتباطی پیشرفته در خلاء امکانات فراختی و
۲۴	تفریحی
۲۴	مصاحبه با آوا، ۵ ساله
۳۱	۰۶۵ کاربری هلنا از بازی های پسرانه و خشن
۳۱	مصاحبه با هلنا، ۶ ساله
۴۴	۰۶۶ پسرها هم درباره ی نحوه ی آرایش باری نظر می دهند
۴۴	مصاحبه با صبا، ۶ ساله
۴۸	۰۶۷ می خوام اسمم رو آرمین afm ۲ بذارم
۴۸	مصاحبه با آرش، ۶ ساله
۶۱	۰۶۸ گروه تلگرامی کودکان پیش دبستانی
۶۱	مصاحبه با نیکا، ۶ ساله
۶۹	۰۶۹ تهیه دابسمش
۶۹	مصاحبه با طاهما، ۶ ساله
۷۴	۰۷۰ رقص زومبا این جوریه، بعد می پری، بعد این جور می کنی، بعد به دور می چرخه
۷۴	مصاحبه با آوینا، ۴ ساله
۷۷	۰۷۱ من (نوید) خودمم دوست دارم، مته خواهرم لاکت بزئم

۷۷.....	مصاحبه یا نوید، ۵ ساله.....
۸۳.....	۰۷۲ بازی باری دخترونس و قشنگه، عمه دخترا اونو دوست دارن.....
۸۳.....	مصاحبه یا کیانا، ۶ ساله.....
۹۰.....	۰۷۳ من کلاً شمشیر بازی دوس دارم، به دونه شمشیرم خودم دارم.....
۹۰.....	مصاحبه یا آبتین، ۵ ساله.....
۹۷.....	۰۷۴ کارتونای جم جونبور قشنگتره.....
۹۷.....	ارشک، ۶ ساله.....
۱۱۰.....	۰۷۵ اونجا جلوش استخره، جلوش ساحله، زن و مرد لخت هم داره!.....
۱۱۰.....	مصاحبه یا سپهر، ۶ ساله.....
۱۲۱.....	۰۷۶ بچه‌ها دوست دارید پلیس بشین یا دزد؟ امیرمهدی: دزد.....
۱۲۱.....	مصاحبه یا ابراهیم (پسر ۳ ساله) و دوستاش.....
۱۲۷.....	تأملی دوباره.....
۱۵۷.....	ابعاد عقیدتی.....
۱۵۸.....	۰۷۷ فاطمه این دفعه چه رژی برامون آوردی؟.....
۱۵۸.....	مصاحبه یا فاطمه، ۶ ساله.....
۱۶۴.....	۰۷۸ ابن بازی رونگاه کن، باید براش سوتین بخرم.....
۱۶۴.....	مصاحبه یا یسنا، ۵ ساله.....
۱۶۸.....	۰۷۹ من خیلی عاشق پیرهن لختیم.....
۱۶۸.....	مصاحبه یا مهربان، ۴ ساله.....
۱۷۵.....	۰۸۰ ابن طوری جادوگرم رو آرایش می کردم.....
۱۷۵.....	مصاحبه یا روزینا، ۶ ساله.....
۱۸۸.....	۰۸۱ بسترسازی های اولیه برای مسائل عقیدتی.....
۱۸۸.....	مصاحبه یا امیرعلی، ۶ ساله.....
۱۹۹.....	۰۸۲ فیلمایی که مامان می‌بینه بده، بعضیاشون لباسای زشت می‌پوشن با شلواری پاره.....
۱۹۹.....	مصاحبه یا علی و محمد دوقلوهای ۶ ساله.....

۲۰۹.....	۰۸۳ جای خالی آموزش های عقیدتی در خلال بازی ها
۲۰۹.....	مصاحبه یا یاس و مینا، ۵ ساله
۲۱۸.....	۰۸۴ ما که تو مهدکودک، لچکک میب ندیم، موهامون میریزه
۲۱۸.....	مصاحبه یا سارینا، ۶ ساله
۲۲۳.....	تأملی دوباره
۲۳۹.....	ابعاد اقتصادی
۲۴۱.....	۰۸۵ من دوست دارم پلیس بشم، دزدها رو بکشم
۲۴۱.....	مصاحبه یا شایان، ۶ ساله
۲۴۶.....	۰۸۶ دوست دارم بزرگ شدم، آرایشگر بشم یا دکتر زایمان
۲۴۶.....	مصاحبه یا نسیم، ۶ ساله
۲۶۴.....	۰۸۷ می خوام فلکم رو پر کنم... بزرگ شدم، باهاش جنسیس کوبه بگیرم
۲۶۴.....	مصاحبه یا هادی، ۶ ساله
۲۷۱.....	تأملی دوباره
۲۸۳.....	ابعاد سیاسی
۲۸۵.....	۰۸۸ به قول بابام، این شبکه های ایران که هیجی نداره
۲۸۵.....	مصاحبه یا پرنیا، ۴/۵ ساله
۲۹۲.....	۰۸۹ کاربری افروود از برنامه های فیلترشکن
۲۹۲.....	مصاحبه یا افروود، ۵ ساله
۳۰۱.....	۰۹۰ اثرپذیری های اخلاقی و سیاسی
۳۰۱.....	مصاحبه یا امیرحسین، ۶ ساله
۳۱۳.....	۰۹۱ خاله کوچیکم چون تو فیسبوکش روسری سرش نکرده بود، مادرم باهاش دهوا کرد
۳۱۳.....	مصاحبه یا امیر، ۶ ساله
۳۱۸.....	تأملی دوباره
۳۳۹.....	ابعاد زیست محیطی
۳۳۱.....	۰۹۲ آموزش کاربری از لنتز چشم در جریان بازی
۳۳۱.....	مصاحبه یا سنا، ۶ ساله

۳۳۵	۰۹۳ تو بازیم به لاک بتفش هست، اونقد خوشگله، به مامانم گفتم، از اون لاکا برام بخره.
۳۳۵	مصاحبه یا هستی، ۵ ساله
۳۴۵	۰۹۴ من لباس و کیف و اسباب بازی السا رو دارم.
۳۴۵	مصاحبه یا پاریدا، ۶ ساله
۳۵۳	تأملی دوباره
۳۵۹	ابعاد زیباشناختی
۳۶۱	۰۹۵ در آرزوی شکم شش تکه
۳۶۱	مصاحبه یا پرهام، ۶ ساله
۳۷۱	۰۹۶ دخترا می خوان خوشگل باشن.
۳۷۱	مصاحبه یا مهراره، ۵ ساله
۳۷۶	۰۹۷ چند تا لباس لختی هم داشت که قفل بودن هنوز، باید چند بار بازی می کردم تا باشن.
۳۷۶	امیرعلی، ۶ ساله
۳۸۸	۰۹۸ این سه تا خطی که بغل موهام هست، مدل تلویزی هست.
۳۸۸	مصاحبه یا آریا، ۶ ساله
۳۹۵	۰۹۹ صبل به حاله لاک و از این برجسبای ناخن داره که همیشه می زنه، بعد رژ لبم داره که می زنه.
۳۹۵	مصاحبه یا عسل، ۳ ساله
۴۰۱	۰۱۰۰ ایجاد ذائقه هنری هوس مدار برای آریو.
۴۰۱	مصاحبه یا آریو، ۳ ساله
۴۱۶	تأملی دوباره
۴۲۸	جمع بندی و نتیجه گیری
۴۵۷	منابع فارسی
۴۵۹	منابع انگلیسی

مقدمه

کتاب حاضر به بررسی چگونگی کاربری کودکان خردسال پیش دبستانی از فن آوری‌های ارتباطی جدید (تبلت، ایکس-باکس، تلفن همراه، ماهواره و رایانه) پرداخته است. اطلاعات پژوهش در جریان یک کار میدانی گسترده از سطح مهدکودک‌ها، پارک‌ها و مانند آن در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۶ گردآوری گردیده است.

۱۰۰ مصاحبه گردآوری شده درباره چگونگی کاربری کودکان خردسال از فن آوری‌های ارتباطی جدید، در ۱۲ عنوان کلی ابعاد زیستی، روان‌شناختی، خانوادگی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اخلاقی، اعتقادی، سیاسی، اقتصادی، زیست‌محیطی و زیباشناختی طبقه‌بندی و ارائه شده‌اند. لازم به ذکر است که در انتهای هر یک از موارد کلی پیش‌گفته، تحت عنوان تأملی دوباره، یک بحث و بررسی اجمالی در مورد یافته‌های میدانی مربوط به همان مورد صورت پذیرفته است.

مصاحبه‌های انجام شده ذیل عنوان‌های:

«حرکات چشمی و کنترل دستی آلا، فوق‌العاده به نظر می‌رسند»، «بعد بازی خسته می‌شم و اینجای گردنم درد می‌گیره»، «وقتی با گوشی مامان بابام بازی می‌کنم، ولی سردرد می‌گیرم»، «وقتی ماهواره می‌بینم، آگه صحنه بد داشته باشه، مامانم می‌زنه یه کانال دیگه»، «متین جونم تو رو خدا جوابم رو بده...»، «با توجه به ابعاد زیستی آن‌ها، مورد توجه و بحث قرار گرفته‌اند.»

مصاحبه‌های انجام شده ذیل عنوان‌های:

«یه بازی می‌گیره، هی می‌زنه بازی بعدی، بازی بعدی، هی داندلود می‌کنه»، «بازی جنگی هیجان داره، حال می‌ده!»، «دنیا ی مجازی به مثابه عرصه تخلیه ناکامی‌ها»، «کاهش سن احساس بدشکلی بدنی به ۳ سالگی»، «پارمیدا تو حموم از خودش لخت عکس گرفته بود، برا دوستاش فرستاده بود»، «ترس»، «اثرات مخرب کاربری از ادبیات هرزه نگار در دوران کودکی»، «تو اینستا که خلیا منو اذیت می‌کنی، مثلاً شکلک می‌فرستی و مسخره‌ام می‌کنی»، «وابستگی به تلفن همراه»، «تهدید بهداشت روانی کودکان»، «ابعاد ناشناخته روانی که در آینده محقق خواهند شد»، «با توجه به ابعاد روان‌شناختی آن‌ها، مورد توجه و بحث قرار گرفته‌اند.»

مصاحبه‌های انجام شده ذیل عنوان‌های:

«اولیای مسئله‌دار: کاربری فرزندان ۴ ساله از یوتیوب»، «بعضی وقتا هم یواشکی سراغ گوشی بابام می‌رم»، «تلگرام رو دوست ندارم، چون می‌ترسم بریزم، زیاد بهش عادت کنم، بشم عین مامانم»، «مامان می‌گه، مگه شما تبلت ندارین، برین با اون بازی کنین، دیگه نیابین پیش من»، «تبلت به مثابه جانشین مادر»، «وقتی بابام رفت حموم، مامانم اومد پیش من گفت، آگه می‌توننی از بابات گوشیش را بگیر بده به من»، «توی عکسای گوشی داداشم، بیشتر دخترا لخت بودن»، «بریم تبلت رو بزیم به شارژ داداش دعوامون نکنه!»، «آقا لولو واقعاً اومد در خونه مامان فاطمه، بعد گفت، پسر دیگه مامان رو اذیت نکنیا، و گرنه می‌خورمت»، «نسل فرزند سالار»، «اگر تبلتم رو بگیرن، با همه قهر می‌کنم تا برام بخرن»، «مامانم که حواسش نیست،

ازش عکس می‌اندازم»، «همه‌مون بازیامون رو از مامانامون قایم می‌کنیم»، «مامانم فک می‌کنه رفتم اسباب‌بازی بازی کنم، اما من یواشکی تبلت بازی می‌کنم»، با توجه به ابعاد خانوادگی آنها، مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

مصاحبه‌های انجام‌شده ذیل عنوان‌های:

«افزایش مسئولیت‌پذیری»، «الآن دیگه رها، نشاط ابتدایی بچگی‌ش رو نداره»، «جلوه‌های دیگه پیروی کودک»، «آگه بخوای یه لحظه گوشی مامان رو بگیری، انگار به آتیش دست زدی، انقده که داغه»، «چرا گوشی مامانت رمز داره؟ آخه تو لاو هست»، «رهاشدگی کودکان در کاربری از فضای مجازی»، «حرکت در میدان مین»، «استفاده از سن دیگه پیروی کودک»، «آره، برردم... هی... صاحب دو تا خوک شدم؟»، «کاهش سن سطح کاربری از ادبیات هرزه نگار در جامعه»، «مواجهه با ادبیات هرزه نگار»، با توجه به ابعاد تربیتی- اخلاقی آنها، مورد بحث و بررسی قرار گرفته‌اند.

مصاحبه‌های انجام‌شده ذیل عنوان‌های:

«این چکشه؟ نه کلنگ هست، با اون زمین رو می‌کنند»، «تحقق‌یادگیری فعال»، «پایین آمدن سن کاربری از فن‌آوری‌های ارتباطی پیشرفته»، «من گروه ژیمناستیک دارم»، «الفا با عددا و شماره‌هاش رو می‌شه بری از شیریت و بازار بگیری»، «بازی‌های علمی خلاق»، «آگه اسمش رو بلد نباشم بنویسم، می‌دم داداشم برام بنویسه، اینترنت برام بیاره!»، «تو گروه فیلم آموزشی (زبان و...) می‌فرستم»، «آن‌قدر امیرعباس از کشتی در مهد با من و بقیه صحبت می‌کند که همه را خسته کرده است»، «خودم سابوی رو برا مامانم ریختم تا بازی کنه!»، «درسا و هلنا هم که همششش تو تلگرامن دیگه»، با توجه به ابعاد آموزشی آنها، مورد توجه و بحث قرار گرفته‌اند.

مصاحبه‌های انجام‌شده ذیل عنوان‌های:

«ارتباط‌های استیکری»، «جامعه‌پذیری ضدجامعه‌پذیری»، «جامعه‌پذیری جهت‌مند در جریان بازی»، «حمایت کودکان از یکدیگر»، «مواجه شدن با فشار هنجاری گروه»، «علی تکنولوژی»، «تعمیق روابط دختر و پسر (۱)»، «تعمیق روابط دختر و پسر (۲)»، با توجه به ابعاد اجتماعی آنها، مورد بررسی و بحث قرار گرفته‌اند.

مصاحبه‌های انجام‌شده ذیل عنوان‌های:

«من از صبح تا شب با تبلت بازی می‌کنم»، «دانلود مستقل بازی از اینترنت»، «سلنا (۳ ساله) با گوشی و کامپیوتر بازی می‌کنه، کارتون ماهواره رو می‌بینه، با موزیک اون می‌رقصه، توی گالری عکس گوشی هم می‌ره و عکس می‌بینه»، «جایگزینی خودبه‌خودی فن‌آوری‌های ارتباطی پیشرفته در خلاء امکانات فراغتی و تفریحی»، «کاربری هلنا از بازی‌های پسرانه و خشن»، «پسرها هم درباره‌ی نحوه‌ی آرایش باریبی نظر می‌دهند»، «می‌خوام اسمم رو آر‌مین Zafm بذارم»، «گروه تلگرامی کودکان پیش‌دستانی»، «تهیه دابسمش»، «رقص زومبا این جوریه، بعد می‌پری، بعد این جوری می‌کنی، بعد یه دور می‌چرخ»، «من (نوید) خودمم دوست دارم، مته خواهرم لاک بزئم»، «بازی باریبی دخترونس و قشنگه، همه دخترا اونو دوست دارن»، «من کلاً شمشیربازی دوس دارم، یه دونه شمشیرم خودم دارم»، «کارتونای جم جونپور قشنگ‌تره»، «اونجا جلوش استخره، جلوش ساحله، زن و مرد لخت هم داره!»، «بچه‌ها دوست دارید پلیس بشین یا دزد؟ امیرمهدی: دزد»، با توجه به ابعاد فرهنگی آنها، مورد توجه قرار گرفته، مورد بحث قرار گرفته‌اند.

مصاحبه‌های انجام‌شده ذیل عنوان‌های:

«فاطمه این دفعه چه رژی برامون آوردی؟»، «این بازی رو نگاه کن، باید براش سوتین بخرم»، «من خیلی عاشق پیرهن لختیم»، «این طوری جادو گرم رو آرایش می کردم»، «بسترسازی های اولیه برای مسائل عقیدتی»، «فیلمایی که مامان می بینه بده، بعضیاشون لباسای زشت می پوشن با شلواری پاره»، «جای خالی آموزش های عقیدتی در خلال بازی ها»، «ما که تو مهد کودک، لچک می بندیم، موهامون می ریزه»، با توجه به ابعاد عقیدتی آنها، مورد توجه و بحث قرار گرفته اند. مصاحبه های انجام شده ذیل عنوان های:

«من دوست دارم پلیس بشم، دزدها رو بکشم»، «دوست دارم بزرگ شدم، آرایشگر بشم یا دکتر زایمان»، «می خوام قلکم رو پر کنم... بزرگ شدم، باهاش جنسیس کوپه بگیرم»، با توجه به ابعاد اقتصادی آنها، مورد بحث و بررسی قرار گرفته اند. مصاحبه های انجام شده ذیل عنوان های:

«به قول بابام، این شبکه های ایران که هیییچی نداره»، «کاربری افروود از برنامه های فیلتر شکن»، «اثرپذیری های اخلاقی و سیاسی»، «خاله کوچیکم چون تو فیس بوکش روسری سرش نکرده بود، مادرم باهاش دعوا کرد»، با توجه به ابعاد سیاسی آنها، مورد عنایت و بحث قرار گرفته اند. مصاحبه های انجام شده ذیل عنوان های:

«آموزش کاربری از لنز چشم در جریان بازی»، «تو بازیمم یه لاک بنفش هست، اونقد خوشگله، به مامانم گفتم، از اون لاکا برام بخره»، «من لباس و کیف و اسباب بازی السا رو دارم»، با توجه به ابعاد زیست محیطی آنها، مورد بحث و بررسی قرار گرفته اند. و سرانجام مصاحبه های انجام شده ذیل عنوان های:

«در آرزوی شکم شش تکه»، «دختر می خوان خوشگل باشن»، «چند تا لباس لختی هم داشت که قفل بودن هنوز، باید چند بار بازی می کردم تا باز شن»، «این سه تا خطی که بغل موهام هست، مدل تتلویی هست»، «عسل یه عالمه لاک و از این برجسبای ناخن داره که همیشه می زنه، بعد رژ لبم داره که می زنه»، «ایجاد ذائقه هنری هوس مدار برای آریو»، با توجه به ابعاد زیباشناختی آنها، مورد عنایت و بحث قرار گرفته اند.

در ادامه، به ترتیب مصاحبه های انجام شده، تحت عناوین ابعاد زیستی، روان شناختی، خانوادگی، تربیتی- اخلاقی، آموزشی، اجتماعی، فرهنگی، اعتقادی، سیاسی، اقتصادی، زیست محیطی و زیباشناختی، به ترتیب ارایه و مورد بحث و بررسی قرار خواهند گرفت.